RIKSARKIVET

Terrorangrepene i Norge 22. juli 2011 – Riksarkivets rolle i den nasjonale sorg- og forsoningsprosessen

AVEC 2013 Västerås

Ole Gausdal

Avdelingsdirektør, Riksarkivet

RIKSARKIVET

Terrorangrepene

- 22. juli 2011 ble Norge rammet av to etterfølgende terroristangrep.
- Det første angrepet var rettet mot Regjeringskvartalet.

RIKSARKIVET

Terrorangrepene (forts.)

- Det andre angrepet var rettet mot en politisk sommerleir på Utøya.
- Totalt 77 mennesker ble drept og 242 alvorlig skadet i de to angrepene.

Med dyp sorg
og varm
medfølelse har
vitent disse
ene i dag
ettertan

RIKSARKIVET

Begrunnelser for å samle inn materialet

- Behov for å bevare privatarkiver som et supplement til offentlig arkivmateriale (helhetlig samfunnsdokumentasjon).
- Arkivarer bør ta aktive skritt og bidra til å dokumentere samfunnet (Helen Samuels).
- Påvirkning fra den massive folkelige responsen.

RIKSARKIVET

Etablering av spontane minnesteder

- To symbolske hendelser kan bidra til å forklare transformasjonen av plassen foran Oslo domkirke til et nasjonalt minnested.

1. Kommunale lederes vandring fra Rådhuset til Oslo domkirke.

VG
Fokus Bank
16579

525 945
415 656
933 950

RIKSARKIVET

Etablering av spontane minnesteder (forts.)

2. Den andre viktige symbolske hendelsen var gudstjenesten 24. juli.

- Gudstjenesten hadde bred deltakelse fra politiske ledere og representanter fra kongefamilien.

gasinet
CLAS OHLSON

H&M

RIKSARKIVET

Etablering av en generell anbefaling om å bevare materialet fra minnestedene

- Anbefalingen om å bevare materialet ble utformet i nært samarbeid med forskere innenfor området kollektivt samfunnsminne.
- Massemedia ble brukt til å informere folk om initiativet.

RIKSARKIVET

Etablering av en generell anbefaling (forts.)

- Forskerne understreket betydningen av å bevare minnematerialet i en mental helbredelsesprosess i samfunnet.
- Bevaringen var en måte å vise respekt overfor ofrene og deres pårørende, og til alle de som hadde deltatt i den nasjonale sorgprosessen.
- Initiativet ble støttet av regjeringen, og ble en offisiell politikk.

RIKSARKIVET

Innsamlingen av minnematerialet

- Innsamlingen fulgte vanlige arkivfaglige prinsipper.
- Den ble gjennomført I samarbeid mellom flere arkivinstitusjoner og den ansvarlige kommunale etaten.
- Skadet materiale ble behandlet av konservering.
- Hele samlingen ble ordnet og beskrevet i henhold til arkivfaglige prinsipper.

FLYTTLÅDA
LAGERBOX

H&M

GlasMagasinet
H&M

FISKARS

DENNA LÅDA INNEHÅLLER:
VAR VÄNLIG STÄLL LÅDAN I

LOVE

RIKSARKIVET

Koordinering på nasjonalt nivå

- Det ble gitt nasjonale anbefalinger for innsamling, sikring og oppbevaring.
- Riksarkivet arrangerte et nasjonalt møte for å diskutere felles prinsipper for håndtering av samlinger med minnemateriale.
- Etter møtet ble det gitt generelle retningslinjer for håndtering, beskrivelse, digitalisering og formidling av minnematerialet.

RIKSARKIVET

Kriterier for digitalisering og publisering

- Sikre anonymitet for personer omtalt i minnematerialet.
- Unngå å eksponere dokumenter og gjenstander med støtende formuleringer og motiver.

RIKSARKIVET

Interesse fra forskere, pårørende og publikum

- Betydelig medieinteresse.
- Forskere har vist stor interesse for samlingen.
- En ny bevissthet om betydningen og verdien til arkivinstitusjoner.
- Pårørende har vist økende interesse for materialet.

HERMAN 6 AR

JEG ER GLAD I NORGE

FRA VILDE
8 ÅR

Brødre og søstre
jeg aldri har møtt ♡
Deres mot sprenger
hjertet mitt.

Rip

~Leeza, K1

LOVE